

7. De Pòlder

De Pòlder li zòwa tusse de Steegstraot èn de Katsbèrg in. Vruugger lag ter gèn husj òf boerderéj in dè gebied. Nou li t'r trouwes ók nòg nie veul, gelukkig mèr. Allieën Eévert lag ter. Mèr die wónde bij 't Kenaal èn nie in de Pòlder.

De femiellie Bóngers is dør kómme woone, toen ur boerderéj in de Sjoelstraot afgebrooke moest wéere vur de verutjgangk (Alexanderplein). Enjtj jørre fértig kwaam ik zòwa èlke dag néeve de boerderéj van Bóngers òf toentertitj Megens.

't Kloster en de Pòlder

Smèèrges vruug um hallef zeuve moos ik de Mis gòn diene bij de nónne in 't Klòster èn dan sloeg ge bij Bóngers rèchts af 't Paaspéetje in èn dør 'n purtje kwaame ge dan bij de zééjgangk van 't Klòster. En dan stónge dør dik de twieë andere misdienders al te waachte: Lammie Kessels èn Jos Huskens. Mèr dè misdiene is évvèl 'n ander verhaal. Nou wér nò de Pòlder!

In de Pòlder zaate wij, jónges van wa toen de Hoek waar, géér èn dik. Dè haa versjéejene reejene. Ik kwaam der zoeë wie zoeë dikker, umdè ónze vaader dør éne moeshòf haa. Klómpes Koob, ónze buurman, haa dør achter de boerderéj van Sanders Béér, éne plak grónd ligge. En van Koob koos ónze vaader 'n stukske grónd hébbe vur 't teelee van wa gruunte: bloemkòl, junj, boerremones, mörkes, rò moes èn kappes. Dør kooste wij mi óns gezin in de zómmermònde van ééte èn nòg wa

överhaawe vur 't naojaor èn de winter. In 't vurjaor, wannieër d'r gepót moest wéere, èn in de zómmer, wannieër d'r geðgst moest wéere, waare we vural óp woenzigmiddig - want dan waar 't vrij van sjool - in 't vèld. Zò nuumde wij dè: in 't vèld.

Deechtbij ónze moeshòf liep 'n vrij brieëj sloeët. Wannieër we bij de moeshòf klaor waare, òf bétter gezi, muug waare, ging 't nògal 's gaow nò die sloeët hin. As weecht vinge ge niks sjònders dan övver zòn brieëj sloeët hin te springe. 't Gevaor greejnjt òw èn. Op éne kieër zou Koob óns veurdoe, hoe dèrrege mèkkelek mi éne sjuppesteel, te gebruuکه as éne pòlstók, övver die sloeët koost hin springe. Hij naam vur zinne doe éne groeëte ènloeëp èn spróng juist midde in de sloeët. "Zò moette ge dè doe" zitjie van te vurre teege óns. Ik huur 't 'm nòg zégge.

Nééve die sloeët grèùjde de sjònste watterplante èn kwakvórse kwakten dòr 't sjònste kónzèrt. Onvergéételek.

Wòr ónze moeshòf waar, waar 't eigelek nòg génne pòlder, vónge wij. 't Hart van de pòlder waar 'n stuk wildernis, rewazzie, al deecht teege 't Deurzes Kenaal èn, halfwég tusse Eévert èn de Katsbèrg.

Dòr vuulde ge òw ècht in 't oerwoud. 't Waar d'r naat óp de bójjem, veul lieëge begrèùjing, bijnao nie dòr te kómme. Mèr d'r stónge ók hoeëg buuëm, póppelierre vural. Enne Méélse hi mij nòg nie zò laang geléjje vertééld, dètjie in den òrlògstitj nò dizze wildernis hin sméerde, toen de Móffe 'm zochte. Ze hébbe 'm nie kanne vinge. Dòr waogde de Móffe zich nie èn, zò woest èn óndördringbaar waar 't dòr.

Dizze wildernis tròk óns, wichter in dien titj, as 'n magneet. Ons aawers vónge 't wal 'n bietje gevòrlek, mèr veul kooster tòch nie gebeure. Van 't póppelierrehout kooste ge goe flötjes maake. We sneeje 'n stukske van éne tak af èn dan ginge we de bast d'r vanaf klóppe ónder 't zinge van:

"Flötje, flötje maake van póppelierrehout.

En assege nie deraf weelt gao,

dan moet ik òw óp òw kupke slao.

't Kupke begoos te bloeie.

Toen ginge we nò Jan Loeie.

Jan Loeie was nie tusj.

Toen ginge we nò 't stadhusj.

't Stadhusj was gesloote.

Toen ginge we nò de poorte.

De poorte waare toe.

Toen ginge we nò de koe.

*De koe wou óns fòppe.
Toen ginge we nò de pòppe.
De pòppe wouen ons slaan.
Toen gingen we naar de baan.
De baan was glad.
Toen viele we óp óns gat."*

We zónge 't hallef in 't Mééls, hallef in 't Nederlands. Waar 't liedje afgeloeëpe, dan moest de bast van 't hout zin. Van te vurre han we 'n klééjn huukske in 't hout gesni-jje. Dòr moest 't winjtjgaat kómme van de flèùtj. 't Waar tòch wal kuummelek wèèrek èn 't wilde nògal 's mislukke.

Vur stókverbèèrege waar 't in dien wildernis netuurlek hartstikke goe gesjikt. 'n Paar naate vuut mooste ge mèr óp de koeëp toe neeme.

In dè gebied kooste ge sómmers nòg de nachtegaal huure flèùtje.
Wa éne plak!

Hél vruugger, zòn tweeë hónderdduzjend jaor geléjje moet 't ter 'n parredisj zin geweest, wòr toen al mènse wónde. Maas- èn Rijnèèrem hébbe dör de Pòlder geloeëpe. Dè kanne ge bevurbild zie èn 't grind wa in 't grindgaat zit. Lei Weekers èn ik hébbe al dik in de Pòlder rónnd geloeëpe óp zuuk nò övverbliefsels van dien oertitj. Dè zin allieën nòg mer stieën, wòr de oermèns èn geslaage hi èn dietjie gebrukte as geridsjap bij 't jaage èn in zin kampemènt. Vur dien oermèns moet de Pòlder mi zin króngkelende rivierèèrem èn weelige begrèùjing in éne wermere titj 'n iedieaale lééfplats zin geweest.

En wannieër Lei of ik wér 's éne sjònne afslag vinge òf 'n hél aaw stieëne mès, dan zégge we wal 's dikker teege mekaar, dè 't Aards Parredisj in Méél geléége moet hébbe, èn wal in de Pòlder!

Herman van de méster